

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
MUNICIPALINĖ TEISĖ	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. (HP) Egidijus Šileikis Kitas (-i):	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius, 405 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	8 (pavasario) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Konstitucinė teisė, Administracinė teisė, Civilinė teisė. Bendroji dalis	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	32	101

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Siekama suteikti studentams žinių visumą apie Lietuvos Respublikos teisės sistemoje savitai pasireiškiančią teritorinės savivaldos (jos subjektais esančių valstybės administracinių teritorinių vienetų, municipalitetų) teisę, jos konstitucinius ir įstatymo lygmens pagrindus bei jų sampratą nulėmusią Konstitucinio Teismo doktrinos raidą. Ugdomi gebėjimai suvokti ir vertinti nenuoseklią ir nestabilią Lietuvos Respublikos įstatymų leidėjo teisėkūrą bei ją interpretuojančių ir taikančių administracinių ir bendrosios kompetencijos teismų jurisprudenciją; argumentuotai vertinti savivaldybių tarybų diskreciją ir jos įgyvendinimo ribas; conceptualiai atskleisti ir pagrįsti probleminius savivaldybės atstovaujamosios ir vykdomųjų institucijų sistemos nustatymo ir reformavimo (įtvirtinant tiesiogiai renkamus merus) klausimus, vietinių rinkliavų įvedimo ar ūkio subjektų konkurencijos užtikrinimo lokaliniu valdymu aktualijas.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas: - gebės žodžiu ir raštu conceptualiai paaiškinti ir pagrįsti fundamentalius, diskutuotinus ir probleminius lokalinio teritorinio valdymo ir jo pagrindų kontekste išvelgiamos municipalinės teisės (jos sistemai priskiriamų teisės normų ir jas determinuojančių konstitucinių vertybių) plėtojimo (ir jo ribų) sampratos aspektus, pirmiausiai atsispindinčius Konstitucinio Teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo doktrinoje;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, praktinių užduočių atlikimas, atviro ir/ar uždaro tipo klausimai raštu.
- gebės analizuoti kompleksinio pobūdžio municipalinės teisės specifika (viešosios ir privatinės teisės sąlyčio kontekste), sistemą ir jos posistemius (sąlygiškus institutus), raidos problemas bei ryšį su konstitucine, administracine ir iš dalies civiline teise (merų nušalinimo nuo pareigų kontekste - baudžiamojo proceso teise);	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, praktinių užduočių atlikimas, atviro ir/ar uždaro tipo klausimai raštu.
- gebės conceptualiai ir kritiškai interpretuoti bei vertinti įstatymų leidėjo teisėkūrą institucionalizuojant personalinę (neteritorinę, pvz., architektų) ir teritorinę savivaldą, paprastu įstatymu įtvirtinant tiesioginius mero rinkimus, papunkčiui apibrėžiant savivaldybių funkcijas ir institucijų įgaliojimus tam tikrose (ypač vietinių rinkliavų, ūkio subjektų konkurencijos užtikrinimo) srityse;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, praktinių užduočių atlikimas, atviro ir/ar uždaro tipo klausimai raštu.
- galės argumentuotai, kritiškai ir logiškai pateikti savo poziciją dėl diskrecijos pagrindu kuriamos savivaldybių teisėkūros (ir jos atitikties įstatymams teisminės patikros) aktualijų. - gebės prognozuoti ir lyginti savivaldybių norminių teisės aktų leidybą ir galimą teismų praktiką šių aktų atžvilgiu.	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, praktinių užduočių atlikimas, atviro ir/ar uždaro tipo klausimai raštu.

- gebės savarankiškai gilinti, plėsti įgytas žinias bei gebėjimus, mokės pasirinkti reikalingus informacijos šaltinius stebint ir vertinant dinamišką municipalinės teisės sistemos raidą, teisinių ginčų (juos nagrinėjant teismuose priimamų nutarčių) gausėjimą ir sudėtingumą.	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, praktinių užduočių atlikimas.
--	---	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Municipalitetų teisinio kūrimo ir jį sąlygojančių veiksmų samprata. Municipalinės teisės sistemos ir jos posistemų pagrindų konceptualaus supratimo diskusiniai aspektai. Teritorinės ir neteritorinės (personalinės) savivaldos principų panašumai bei skirtumai (įstatymų leidėjo teisės politikos kontekste).	4						4	14	Naujo reglamentavimo, teismų praktikos, mokslinės literatūros ir kitų šaltinių analizė.
2. Teritorinės savivaldos pagrindų konstitucinio įtvirtinimo oficiali doktrina ir jos probleminiai aspektai. Tiesioginių mero rinkimų pamatiniai klausimai, aktualijos, problematika.	6						6	18	Mokslinės literatūros, teismų praktikos ir kitų šaltinių analizė.
3. Municipalinės teisės kūrimo ir reformavimo įstatymų lygmeniu problemos ir aktualijos (Europos Vietos savivaldos chartijos kontekste).	4						4	15	Teismų praktikos, mokslinės literatūros ir kitų šaltinių analizė.
4. Municipalitetų administracinės diskrecijos specifika. Administracinių teismų ir bendrosios kompetencijos teismų jurisprudencija municipalinės teisės pagrindų sampratos aspektais.	6						6	18	Teismų praktikos, mokslinės literatūros ir kitų šaltinių analizė.
5. Savivaldybės tarybos ir jos narių darbo pagrindų probleminiai klausimai. Merų nušalinimo nuo pareigų tarpdisciplininiai aspektai.	6						6	18	Mokslinės literatūros ir kitų šaltinių analizė, teismų praktikos analizė.
6. Vietinių rinkliavų įvedimo, ūkio subjektų konkurencijos užtikrinimo ir kitų administracinių sprendimų priėmimo (įgyvendinant vietos savivaldą) problematika. Savivaldybių administracinės priežiūros probleminiai aspektai.	6						6	18	Mokslinės literatūros ir kitų šaltinių analizė, teismų praktikos analizė.
Iš viso	32						32	101	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas už darbą per paskaitas	20	Semestro metu	Iki 2 balų galima surinkti už aktyvų ir rezultatyvų dalyvavimą diskusijose, problemų formulavimą ir jų sprendimų siūlymą (paiešką), turiningų kritinių pastabų teikimą, taip pat už teisingus atsakymus į tarpinio atsiskaitymo (semestro viduryje) klausimus.
Egzaminas	80	Semestro gale	Studentams pateikiamos atviro ir/ar uždaro tipo užduotys (klausimai) raštu, atsakydami į kurias studentai turi parodyti žinias, ir jų pagrindu susiformuotą diskutuotinų ir probleminių municipalinės teisės suvokimą.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
ŠILEIKIS, E.	2014	Konstituciniai vietos savivaldos pagrindai // Konstitucinė jurisprudencija, p. 208-264.	Nr. 4 (36)	Konstitucinis Teismas. http://www.lrkt.lt/data/public/uploads/2016/07/ktb_2014-4-36.pdf

ŠILEIKIS, E.	2012	Vietos savivaldos teisė oficialioje administracinėje doktrinoje // Žmogus, teisinė valstybė ir administracinė justicija, p. 375-410.		Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas. Vilnius
ŠILEIKIS, E.	2001	Tiesioginiai merų rinkimai: įteisinimo galimybės ir ribos // Teisė. Mokslo darbai, p. 111–120.	Nr. 39	Vilniaus universitetas
GRIGIENĖ K.	2011	Konstituciniai pagrindai regioninei savivaldai Lietuvoje ir kitose vidurio ir rytų Europos šalyse [...] // Socialinių mokslų studijos, p. 1479-1496	Nr. 3 (4)	Mykolo Romerio universitetas. https://www.mruni.eu/upload/iblock/d98/18_Grigiene.pdf
JANKAUSKAS K., JARAŠIŪNAS E., STAUGAITYTĖ V. (sudarytojai)	2010	Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo oficialiosios konstitucinės doktrinos nuostatos, p. 997-1047		Konstitucinis Teismas.
URMONAS A., NOVIKOVAS A.	2011	Europos vietos savivaldos chartijoje įtvirtintų principų įgyvendinimo vietos savivaldoje ir inkorporavimo nacionalinėje teisės sistemoje ypatumai // Jurisprudencija, p. 1019–1034.	Nr. 18(3)	Mykolo Romerio universitetas. http://www.mruni.eu/upload/iblock/378/13_Urmonas_Novikovas-1.pdf
Papildoma literatūra				
JANKAUSKAS, K.	2007	Teritorinių bendruomenių savivalda Lietuvoje [...] // Lietuvos konstitucinė teisė: raida, institucijos, teisių apsauga, savivalda. Autorių kolektyvas, p. 411–521.		Mykolo Romerio universitetas.
ASTRAUSKAS, A.	2011	Vietos savivaldos raida Lietuvoje 1990-2010 metais, // Viešoji politika ir administravimas, p. 283-298.	Tomas 10, Nr. 2	https://www.mruni.eu/upload/iblock/cb3/13641%20VPA%202011%20T%2010_2%209.pdf
KONDRATIENĖ V.	2008	Vietos savivaldos sistemų teisinio reguliavimo mechanizmai. Jurisprudencija, p. 60–66.	Nr. 3(105)	Mykolo Romerio universitetas. https://www.mruni.eu/upload/iblock/55b/7_virginija_kondratiene.pdf
ŽILINSKAS, G.	2010	Lietuvos Respublikos vietos valdymo raidos konstituciniai aspektai // Viešoji politika ir administravimas, p. 57-68.	Nr. 33	https://www.mruni.eu/upload/iblock/a53/57-68.pdf
NOVIKOVAS, A.	2005	Vietos savivaldos esmė ir socialinė paskirtis visuomenėje // Jurisprudencija, p. 58-64.	Nr. 77(69)	Mykolo Romerio universitetas. http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2005~1367152370460/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content